

УДК 658.14

БЮДЖЕТУВАННЯ ЯК ІНСТРУМЕНТ КОНТРОЛІНГУ**Ткаченко Є. Ю.**, к.е.н, доцент, Запорізька державна інженерна академія, м. Запоріжжя**Ткаченко Є.Ю. Бюджетування як інструмент контролінгу.**

В статті розглянуто особливості бюджетування, як інструменту контролінгу. Приводиться визначення контролінгу на підприємстві, визначається сутність контролінгу. Для формування уяви про призначення контролінгу на підприємстві визначено функції та задачі контролінгу. Обґрунтовано рівні управління, які охоплює стратегічний та оперативний контролінг, відповідні ним інструменти та їх класифікація за двома критеріями: за періодом дії та за фазами циклу контролінгу. Розглянуто сучасні підходи до визначення бюджету та бюджетування, та на основі їх аналізу, сформульовано власне їх визначення. Наведено перелік завдань на вирішення яких спрямовано процес формування бюджетів підприємства. Окреслено чотири основних етапи процесу бюджетування на підприємстві: перший етап – підготовка до формування бюджетів, другий етап складання бюджетів підприємства, третій етап – виконання бюджетів підприємства та четвертий етап – корегування бюджетів підприємства. Для кожного з наведених етапів узагальнено визначення переліку работ. Аргументовано низьку проблем, які ускладнюють процес бюджетування на підприємстві та впливають на його ефективність. Зазначено, що основною проблемою визначено «якість» інформації, яка використовується для складання бюджетів окремих структурних підрозділів та в цілому для підприємства. Зроблено наголос, що для усунення цієї проблеми підприємство має сформувати дієвий механізм корегування системи сформованих бюджетів підприємства, який би враховував вплив цих факторів та передбачав різні сценарії розвитку підприємства. Сформульовано умови забезпечення успішного впровадження та подальшого функціонування системи бюджетування на підприємстві.

Ткаченко Е.Ю. Бюджетирование как инструмент контроллинга.

В статье рассмотрены особенности бюджетирования, как инструмента контроллинга. Приводится определение контроллинга на предприятии, определяется сущность контроллинга. Для формирования представления о роли контроллинга на предприятии определены функции и задачи контроллинга. Определены уровни управления, которые охватывает стратегический и оперативный контролинг, соответствующие им инструменты и их классификация по двум критериям: по периоду действия и по фазам цикла контроллинга. Рассмотрены современные подходы к определению бюджета и бюджетирования, и на основе их анализа, сформулированы собственные определения. Приведен перечень задач, на решение которых направлен процесс формирования бюджетов предприятия. Выделено четыре основных этапа процесса бюджетирования на предприятии: первый этап-подготовка к формированию бюджетов, второй этап составление бюджетов предприятия, третий этап - выполнение бюджетов предприятия и четвертый этап - корректировка бюджетов предприятия. Для каждого из приведенных этапов бюджетирования укрупненно определен перечень работ. Приведен перечень проблем, которые затрудняют процесс бюджетирования на предприятии и влияют на его эффективность. Основной проблемой определено «качество» информации, используемой для составления бюджетов отдельных структурных подразделений и в целом для предприятия. Подчеркнуто, что для устранения этой проблемы предприятие должно сформировать действенный механизм корректировки системы сложившихся бюджетов предприятия, который бы учитывал влияние этих факторов и предусматривал различные сценарии развития предприятия. Сформулированы условия обеспечения успешного внедрения и дальнейшего функционирования системы бюджетирования на предприятии.

Tkachenko E. Budgeting as a tool of controlling.

The article describes the features of budgeting as a tool of controlling. In article features of budgeting, as instrument of controlling are considered. Controlling definition at the entity is given, the essence of controlling is determined. For forming of idea of a controlling role at the entity functions and controlling tasks are determined. Management levels which are covered by the strategic and operational controlling, tools corresponding to them and their classification by two criteria are determined: on the period of action and on phases of a cycle of controlling. Modern approaches to budget and budgeting determination, and on the basis of their analysis are considered, own determinations are formulated. The list of tasks on which decision process of forming of budgets of the entity is directed is provided. Four main stages of process of budgeting at the entity are allocated: the first stage preparation to forming of the budgets, the second stage creation of budgets of the entity, the third stage - accomplishment of budgets of the entity and the fourth stage - adjustment of budgets of the entity. For each of the given stages of budgeting it is integrated the list of works is determined. The lists of problems which complicate budgeting process at the entity is provided and influence its efficiency. The main problem determined "quality" of information used for creation of budgets of separate structural divisions and as a whole for the entity. It is emphasized that for elimination of this problem the entity shall create the efficient mechanism of adjustment of system of the developed budgets of the entity which would consider influence of these factors and provided various scenarios of development of the entity. Conditions of ensuring successful implementation and further functioning of a budgeting system at the entity are formulated.

Постановка проблеми. В сучасних умовах господарювання на діяльність підприємства впливає багато факторів, пов'язаних з зовнішньою та внутрішньою середою. Ці фактори здійснюють як позитивний так і негативний вплив на показники діяльності підприємства. Звичайно їх поділяють на регульовані та нерегульовані. Якщо регульованими факторами підприємство може управляти, то до дії нерегульованих факторів воно може тільки пристосуватися. Для забезпечення адаптації підприємство до змінних умов господарювання необхідні нові підходи та методи управління, яким є контролінг. Реалізація функцій контролінгу здійснюється за допомогою інструментів, серед яких важливе місце займає бюджетування.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання сутності, інструментів та складових контролінгу розглядаються у наукових працях вітчизняних і зарубіжних вчених, таких як: Е. Ананьїн [1], С. Данилочкин [1], Н. Данилочкина [1], Х. Дитгер [2], А. Кармінський [3], Т. Калайтан [4], Р. Манн [5], Е. Майер [5], Н. Оленев [3], М. Пушкар [6], С. Петренко [7], А. Примак [3], Л. Сухарева [7], С. Фалько [3], Д. Хан [8], І. Циглик [9] та ін. Розробленням теоретичних та прикладних засад бюджетування на підприємстві займалися такі вітчизняні та іноземні науковці: С. Білобловський [10], В. Гамаюнов [11], Р. Дафт [12], А. Кармінський [3], Т. Карпов [13], Т. Сизова [11], В. Семенов [14], О. Терещенко [15, 20], А. Харко [16], В. Хруцкий [11], В. Царев [17], та ін.

Мета статті – провести аналіз особливостей бюджетування як інструменту контролінгу.

Викладення основного матеріалу. В науковій літературі існує багато визначень контролінгу, але на наш погляд більш вдалими є визначення Калайтан Т.В. «Контролінг являє собою сукупність методів і процедур із координації обліку, контролю, аналізу, планування з метою інформаційно-консультаційного забезпечення управлінських рішень [4]. Концепцію контролінгу можна представити як систему поглядів, щодо його функціонального призначення, інструментального забезпечення, яку спрямовано на досягнення цілей підприємства.

Сутність контролінгу проявляється через його функції. Досі дослідники не виробили єдиних підходів щодо тлумачення та класифікації функцій контролінгу, але найчастіше згадуються наступні: формування інформаційних каналів та інформаційного забезпечення для ефективної діяльності; координація фінансової діяльності та фінансових планів; стратегічне та оперативне планування; контроль, ревізія та внутрішній аудит діяльності [15, С.138].

Основними завданнями контролінгу є ліквідація вузьких місць, які визначаються на основі даних планування, обліку, аналізу, контролю, та орієнтація на отримання результату, для чого створюється система планування, збору інформації про використання ресурсів і прийняття управлінських рішень [18, С.140].

Контролінг охоплює весь процес управління, від стратегічного рівня (стратегічний контролінг) до оперативного (оперативний контролінг) та аналізу досягнення цілей підприємства. Для вирішення завдань кожного рівня управління підприємство має використовувати специфічні інструменти та методи, завдяки яким поставлена мета може бути досягнута з позитивним результатом і в найкоротший термін. В системі інструментів контролінгу можна виділити дві великі групи:

- перша – за періодом дії (стратегічний, оперативний);
- друга – за фазами циклу контролінгу [19, С.120].

Одним з інструментів оперативного контролінгу є бюджетування. В даний час існує декілька підходів до визначення бюджету та бюджетування основні з яких наведено в табл. 1.

Таким чином, з урахуванням розглянутих підходів до визначення сутності бюджету та бюджетування можна надати таке визначення: бюджетування – це управлінський інструмент який спрямовано на розподіл ресурсів, необхідних для досягнення цілей підприємства за умови їх ефективного використання. В процесі бюджетування складається бюджет підприємства - план в якому наведено показники діяльності підприємства в натуральному та грошовому виразі.

Таблиця 1 - Підходи до визначення сутності бюджету та бюджетування

Автор	Визначення
Білобловський С.В. [10, С.22].	Бюджетування – це технологія фінансового планування, обліку і контролю доходів і витрат, одержаних від діяльності на всіх рівнях управління, що дозволяє аналізувати прогностичні й фактичні фінансові показники. В свою чергу, бюджет – це фінансовий план, що охоплює всі сторони діяльності організації та дозволяє порівнювати всі понесені витрати й отримані результати у фінансових термінах на майбутній період часу в цілому і за окремими підперіодами. Відповідно, бюджетування – це технологія складання, коригування, контролю й оцінки виконання фінансових планів, а тому воно перетворюється в основу основ усіх технологій внутрішньобанківського управління»
Дафт Р. [12, С.636].	Бюджет – це план кожного підприємства, який характеризує його кількісну сторону
Карпов Т.П. [13, с.241].	Бюджет є засобом контролю за виконанням планів та методом регулювання
Кармінський А.М. [3, с.147].	Бюджет - це план, виражений у натуральному і грошовому виразах, який являє собою інструмент для управління доходами, видатками і ліквідністю підприємства та його підрозділів»
Семенов В. М. [14, с.234].	Сутність бюджетного методу планування та управління підприємством проявляється в балансуванні доходів і видатків
Харко А.Ю. [16, с.87].	Бюджет являє собою плановий документ, що відображає у вартісних показниках майбутні господарські операції та фінансові результати, пов'язані з їх реалізацією
Терещенко О.О. [20, С.18].	Бюджетування - це процес складання бюджетів із подальшим більш чітким їх дотриманням.
Царев В.В. [17]	Бюджетуванням називають процес розрахунку й узагальнення фінансових показників, що передбачає деталізацію фінансових планів підприємства в грошовому і натуральному вираженні на конкретний період часу.

Хруцкий В. Е., Сизова Т. В., Гамаюнов В. В. [11]	Бюджетування це технологія фінансового планування, обліку та контролю доходів і витрат, яка дає змогу аналізувати отримані і прогнозні фінансові показники».
Дж. Шим та Дж. Сідел [21]	Бюджетування – це процес колективний, який дає змогу погодити діяльність підрозділів усередині компанії і підпорядкувати її загальній стратегічній меті.
Василенко В.О. [22]	Бюджетування – це процес складання бюджетів і контроль за їх виконанням. Бюджет – це фінансовий план на конкретний період, погоджений з виробничою діяльністю підприємства, мета якого виражена в показниках звітності в грошовому вираженні у взаємозв'язку із зобов'язаннями.
Чепуренко Н.Г. [23.]	Бюджетування – це стандартизований процес, що базується як на самостійно розроблених підприємством, так і на загальновищаних вимогах і процедурах. Бюджет – це сума коштів, які є у розпорядженні для виконання певних функцій і проведення певних заходів у рамках загальнофірмового планування. Він може складатися у формі заданих показників, яких слід дотримуватися в плановому періоді. Наприклад, для підприємства доводиться бюджет витрат (чи статті витрат), який вони повинні дотримувати. Конкретні джерела покриття витрат при цьому не вказуються.
Мельник О.Г. [24, С.7]	Бюджетування доцільно розглядати як управлінську технологію, що реалізується через такі послідовні етапи: бюджетне планування, організування, мотивування, контролювання та регулювання. Бюджет це розпис потреб та ресурсів у кількісній формі, що формується на засадах багатоваріантного аналізу для обраного об'єкта з метою пошуку оптимального шляху досягнення встановлених цілей організації.
Коркун Д. [25, С.330]	По змісту бюджетування виступає технологією планування, обліку, здійснення контролю й аналізу фінансових, інформаційних і матеріальних потоків, отриманих результатів діяльності. Ця технологія охоплює всі функціональні сфери діяльності підприємства: маркетинг, адміністрування, керування персоналом, виробництво, закупівлі, контроль якості, реалізації тощо. Бюджет – оперативний фінансовий план, який як правило складають за рік, що відображає вхідні і вихідні грошові потоки по операційній, фінансовій та інвестиційній діяльності. На практиці використовують два види бюджетів: поточний і капітальний

Процес формування бюджетів підприємства спрямовано на вирішення наступних завдань: формування концепції діяльності підприємства, цілей підприємства; оптимізацію планових показників та узгодження діяльності окремих структурних підрозділів та всього підприємства; координацію діяльності різних підрозділів підприємства; мотивацію керівників окремих рівнів управління на досягнення планових показників; забезпечення ефективного використання всіх ресурсів підприємства, своєчасне відображення інформації про рух грошових коштів, потреби в фінансових ресурсах, стан активів та пасивів підприємства; контроль ефективності діяльності, використання ресурсів, досягнення планових показників; моніторинг відповідності прогнозованих фінансових показників фактичним.

В процесі бюджетування на підприємстві можна виділити декілька основних етапів:

Етап 1. Підготовка до формування системи бюджетів підприємства:

1.1. Аналіз існуючої на підприємстві системи обліку, планування, аналізу .

1.2. Формування методики складання бюджетів підприємства.

1.3. Розподіл обов'язків, пов'язаних з підготовкою окремих документів, необхідних для складання бюджету між структурними підрозділами й конкретними виконавцями, визначення форматів надаваних документів, термінів їх підготовки.

Етап 2. Складання бюджету підприємства:

2.1. Формулювання короткострокових цілей підприємства.

2.2. Складання бюджетів окремими структурними підрозділами та їх інтеграція в зведений бюджет підприємства;

2.3. Узгодження та затвердження консолідованого бюджет та його складових.

Етап 3. Виконання бюджету підприємства.

Етап 4. Корегування бюджетів підприємства:

4.1. Збір інформації необхідній для аналізу виконання бюджетів підприємства.

4.2. Аналіз фактичних даних та визначення відхилень від планових показників.

4.3 Корегування цілій підприємства, показників плану та методики формування показників бюджету.

Процес бюджетування на сучасних промислових підприємствах ускладнюється рядом проблем, серед яких треба виділити: висока трудомісткість процесу складання бюджетів, та як наслідок – значна вартість процесу бюджетування; відсутність інформації управлінського обліку, необхідної для формування бюджетів підприємства та його структурних підрозділів; невдало складені форми бюджетів, або їх відсутність; відсутність відповідального за забезпечення процесу бюджетування на всіх його стадіях; складність збору фактичної інформації у зв'язку із територіальною віддаленістю підрозділів підприємства.

Але, основна проблема бюджетування пов'язана, на наш погляд, з «якістю інформації», яка використовується в процесі бюджетування. Невизначеність умов діяльності підприємства, майбутніх сценаріїв розвитку, вплив на нього факторів зовнішньої та внутрішньої середовища приводять до того, що значна частина інформації, яка була використана при формуванні бюджетів підприємства не відповідає дійсності. В таких умовах ефективність бюджетування значно знижується. Тому підприємство повинно сформувати дієвий механізм корегування системи сформованих бюджетів підприємства, який би враховував вплив цих факторів та передбачав різні сценарії розвитку підприємства.

Для забезпечення успішного впровадження й подальшого функціонування системи бюджетування на підприємстві необхідно: сформувати організаційні структури підприємства, які будуть забезпечувати процес бюджетування, визначити їх функції та міру відповідальності керівників; розробити стандартизовані форми

бюджетів для окремих структурних підрозділів та в цілому для підприємства; визначити перелік інформації, необхідної для складання бюджетів, вимоги до неї та джерела отримання; узгодити процес бюджетування з організаційною та інформаційною структурами підприємства.

Висновки. В сучасних умовах господарювання, бюджетування, як інструмент контролінгу, повинно стати більш динамічною, гнучкою системою, яка забезпечить підприємству ефективну діяльність. Оскільки, бюджетування це управлінський інструмент який спрямовано на розподіл ресурсів, необхідних для досягнення цілей підприємства за умови їх ефективного використання, то лише завдяки професійному управлінню можна досягти успішності та процвітання підприємства. Тому питання бюджетування на підприємстві потребує подальшого вивчення і уточнення з урахуванням потреб сьогодення.

Список використаних джерел:

1. Контроллинг как инструмент управления предприятием / [Е. А. Ананьина, С. В. Данилочкин, Н. Г. Данилочкина и др.] ; под ред. Н. Г. Данилочкиной. – М.: Аудит, ЮНИТИ, 1999. - 149 с.
2. Дитгер Х. Планирование и контроль (ПиК): концепция контролинга / Хан Дитгер; [пер.с нем. А. А. Турчак]. – М. : Финансы и статистика, 1997. – 800 с.
3. Контроллинг в бизнесе. Методологические и практические основы построения контроллинга в организациях / А. М. Карминский, Н. И. Оленев, А. Г. Примак, С. Г. Фалько. – 2-е изд. – М.: Финансы и статистика, 2002. – 256 с.
4. Калайтан Т. В. Контролінг: проблеми термінології [Електронний ресурс] / Т. В. Калайтан / Вісник Львівської комерційної академії. – 2009. – № 30. – С. 40-44 – Режим доступу до журн.:http://www.nbu.gov.ua/portal/soc_gum/Vlca/Ekon/2009_30/11.pdf.
5. Манн Р., Майер Э. Контролинг для начинающих /Р. Манн, Э. Майер; [пер. с нем. и с предисл. В.Б. Івашкевича]. – М.: Финансы и статистика, 1995. – 304 с.
6. Пушкар М. С. Контролінг: монографія / М. С. Пушкар. – Тернопіль. – 1997. – 146 с.
7. Сухарева Л. А. Контролинг – основа управления бизнесом / Л. А. Сухарева, С. Н. Петренко. – К. : Эльга, Ника-Центр, 2002. – 208 с.
8. Хан Д. Планирование и контроль: концепция контроллинга / Д. Хан ; [под ред. ис предисловиями А. А. Турчака, Л. Г. Головача, М. Л. Лукашевича]. — М.: Финансы и статистика, 1997. — 765 с.
9. Циглик І. І. Контролінг. Сутність і основи формування та функціонування на підприємствах України / І. І. Циглик, І. О. Мозіль, Н. В. Кідрякова // Економіка. Фінанси. Право. – 2004. – № 4. – С. 11–18.
10. Білобловський С. В. Складові елементи процесу бюджетування / С. В. Білобловський // Економіка. Фінанси. Право. – 2002. – № 8. – С. 20-25.
11. Хруцкий В. Е. Внутрифирменное бюджетирование: настольная книга по постановке финансового планирования./ В. Е. Хруцкий, Т. В. Сизова, В. В. Гамаюнов — М.: Финансы и статистика, 2002.– 464с.
12. Дафт Р. Л. Менеджмент./ Р. Л. Дафт – СПб.: Питер, 2002. – 829 с.
13. Карпов Т. П. Управленческий учет: учебник / Т. П. Карпов – М.: ЮНИТИ, 2001. – 350 с.
14. Семенов В. М. Экономика предприятия: учебник./ В. М. Семенов— М.: Центр экономики и маркетинга, 1998. – 312 с.
15. Терещенко О. О. Поняття «контролінг» та «управлінський облік» у теорії і практиці / О. О. Терещенко// Фінанси України. – 2006. – № 8. – С. 137-146.
16. Харко А. Ю. Бюджетування у процесі управління фінансовою діяльністю підприємства/ А. Ю Харко // Фінанси України. – 2001. – № 9. – С. 82-91.
17. Царев В. В. Внутрифирменное планирование./ В. В. Царев - СПб.: Питер, 2002.
18. Маргасова В. Г. Контролінг та його роль в управлінні підприємством / В. Г. Маргасова // Науковий вісник ЧДІЕУ - №1. – 2008. – С. 138-147.
19. Карцева В. В. Систематизація інструментарію контролінгу на підприємстві: теоретичний аспект. / В. В. Карцева // Збірник наукових праць Національного університету державної податкової служби України, № 1, 2010. – С. 118– 127.
20. Терещенко О. О. Теоретичні засади бюджетування на підприємстві // Фінанси України.-2002.-№11.- С. 17-20.
21. Шим Дж. К., Сигел Дж. Г. Финансовый менеджмент [пер. с англ.] / Дж. К. Шим, Дж. Г. Сигел / - М.: Филинь, 1996 – 395с.
22. Василенко В. О. Антикризисное управління підприємством: навч. посібник. /В. О. Василенко – вид. 2-ге, виправл. і доп. – Київ: Центр навчальної літератури, 2005. – 504 с.
23. Чепуренко Н. Г. Місце бюджетування в системі фінансового планування [Електронний ресурс] / Н. Г. Чепуренко // Вісник Сумського національного аграрного університету . Серія «Фінанси і кредит». – 2012.– №1.– http://archive.nbu.gov.ua/portal/chem_biol/Vsnau/2012_1/16Chepurenko.pdf
24. Мельник О. Г. Бюджетування в системі управління підприємством : автореферат дис. канд. екон. наук, спец. 08.06.01 / О. Г. Мельник.–Львів.: Нац. ун-т «Львівська політехніка», 2004.–21 с.
25. Коркуна Д. М. Бюджетування у системі фінансового планування підприємства / Д. М. Коркуна // Формування ринкової економіки в Україні: збірник наук. праць. – Львів : Львівський національний університет ім. Івана Франка, 2009. – Вип. 19. – С.330-334.

Ключові слова: концепція, бюджет, планування, план, функції, задачі, проблеми, оперативний, стратегічний, етап.

Ключевые слова: концепция, бюджет, планирование, план, функции, задачи, проблемы, оперативный, стратегический контроллинг, этап.

Keywords: kontsepsiya, budget, planuvannya, plan, tasks, problem, promptly, strategichny controlling, stage.

УДК 005.953.2

ФОРМУВАННЯ СУЧАСНОГО РИНКУ ПРАЦІ

Ткаченко А. М., д.е.н., професор, завідувач кафедри економіки підприємства, Запорізька державна інженерна академія, м. Запоріжжя

Єрьоменко Г.С., аспірант, Запорізька державна інженерна академія, м. Запоріжжя

Ткаченко А.М., Єрьоменко Г.С. Формування сучасного ринку праці.

У результаті дослідження дана оцінка ситуації на ринку праці України в цілому окремих регіонів зокрема також розглянуто та проаналізовано Закон «Про зайнятість населення в повній редакції», нормативно-правові законодавчі документи, які мають змінити діючу систему управління Державну службу зайнятості, та уможливили б систему регулювання працевлаштування громадян для промислових підприємств. Розглянуті основні проблеми ринку праці; які постають перед роботодавцями та випускниками навчальних закладів при пошуку роботи. Узагальнено коментарі фахівців відносно регулювання системи працевлаштування. Розглянута система та механізми форм керівництвами служби зайнятості. Проаналізована ситуація на ринку праці в країнах Європи. Наведені дані обліку та працевлаштування громадян України які не зайняті трудовою діяльністю. Досліджено показники Мінсоцполітики відносно кількості вакансій на українському ринку праці. Приведено дані консалтингових компаній стосовно оплати праці в Україні, представлено дані рекрутингових компаній, а також встановлено рівень безробіття на українському ринку праці. Обґрунтовано актуальні проблеми з працевлаштуванням як в Україні так і в інших державах. Наведені пропозиції фахівців щодо поліпшення існуючої системи управління фондом соціального страхування. Уточнено нові права та обов'язки роботодавців, працівників, підприємств та служби зайнятості після прийняття з 1 січня Закону України «Про зайнятість населення», а також нові можливості для працевлаштування за допомогою служби зайнятості. Визначення Держслужби зайнятості як структури, яка реалізує державну політику зайнятості населення під керівництвом Міністерства соціальної політики, місцевих держадміністрацій та органів місцевого самоврядування.

Ткаченко А.М., Єременко А.С. Формирование современного рынка труда.

В результате исследования дана оценка ситуации на рынке труда Украины в целом и отдельных регионов в частности, а также рассмотрены и проанализированы Закон «Про занятость населения» в полной редакции, нормативно-правовые акты, которые должны изменить действующую систему управления Государственной службой занятости, и создать систему регулирования трудоустройства граждан для промышленных предприятий. Рассмотрены основные проблемы рынка труда, которые стоят перед работодателями и выпускниками учебных заведений при поиске работы. Обобщены комментарии специалистов относительно регулирования системы трудоустройства. Рассмотрены система и механизмы форм руководствами службы занятости. Проанализирована ситуация на рынке труда в странах Европы. Приведенные данные учета и трудоустройства граждан Украины не занятых трудовой деятельностью. Исследованы показатели Минсоцполитики относительно количества вакансий на украинском рынке труда. Приведены данные консалтинговых компаний относительно оплаты труда в Украине, представлены данные рекрутинговых компаний, а также установлен уровень безработицы на украинском рынке труда. Обоснованы актуальные проблемы трудоустройства, как в Украине, так и в других государствах. Приведены предложения специалистов по улучшению существующей системы управления фондом социального страхования. Уточнены новые права и обязанности работодателей, работников, предприятий и службы занятости после принятия 1 января Закона Украины «Про занятость населения», а также рассмотрены новые возможности для трудоустройства с помощью службы занятости. Определение Госслужбы занятости как структуры, которая реализует государственную политику занятости населения под руководством Министерства социальной политики, местных госадминистраций и органов местного самоуправления.

Tkachenko A., Eremenko A. Formation of the modern labor market.

The study assessed the situation on the labor market of Ukraine in general and in particular regions, examined and analyzed the law «On employment» in the full version, regulations that need to change the current system of management of the State employment service, and create a regulatory system for the employment of industrial enterprises. The main labor market problems faced by employers and graduates to find jobs are considered. It was summarized the comments of experts on the regulation of employment. The systems and forms of governance